

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemski nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Krizi še ni videti konca

Misija generala Hadžića je končana in najbrž bo že danes vrnil svoj mandat. — Priprave za sestavo volilne vlade. — V ospredju zopet kombinacija s Pero Živkovićem

— Beograd, 23. julija. Včeraj in danes se je končno dvignil zastor, ki je zakrival pogled za kulise sedanje trdovratne borbe okrog sestave nove vlade. Ni več dvoma, da prehajamo ali smo že prešli v novo fazo v razpletu krize. Kakor se je sedaj pokazalo, je misija generala Hadžića obstojala predvsem v tem, da razčisti vprašanje, ali je mogoče nadaljevati vsaj za nekaj časa še delo s sedanjo Narodno skupščino in na ta način morda vsaj do pomladni odgoditi nove volitve. Umevno je, da bi bili s čim daljšo odgoditvijo volitev zadovoljni vsi beograjski krogi, hegemonisti iz strahu za svoje mandate, drugi činitelji pa iz bojznosti, da ne bi volilna borba v sedanjem razpoloženju še bolj razpalila politični strasti in s tem škodovala državi. Naloga generala Hadžića je torej bila, da poskuša pridobiti za odgoditev volitev ugodne predstavnike prečasnih pokrajini. Ta naloga se mu ni posrečila. Moral se je prepričati, da so volitve res edini izhod iz današnje situacije in da predstavljajo nujno državno potrebo, ne pa samo zahtevo KDK.

Tako je naposled klub obupnim naporom hegemonistov definitivno obve-

ljalo stališče, da se sedanja Narodna skupščina ne sestane več. S tem je postalo najbolj aktualno vprašanje novih volitev, torej točka, na katero se Hadžićeva misija prvotno očividno ni nanašala. Zato se splošno pričakuje, da bo general Hadžić še danes vrnil mandat, da na ta način omogoči neovirano razmotrivanje vprašanja, kdaj naj se razpišejo volitve in kdo naj jih vodi. Mogoče je, da bo tudi volilno vladno sestavil general Hadžić. Še bolj verjetno pa je, da bo to nalogo prevzel kak drug nevtralec, pri čemur se v prvi vrsti imenuje komandant kraljeve garde general Pera Živković. Vsekakor pa bo razplet te druge faze vladne krize trajal še par dni.

Razumljivo je, da se je zanimanje političnih strank, ki so bile pri sondiranju, terena za nevtralno vladno, potisnjene v ozadje, sedaj že povečalo. Hegemonisti računajo s tem, da se bo sedaj situacija povrnila na parlamentarna tla, ter si na vso moč prizadevajo, da dobe istuacijo zopet v svoje roke.

Demokratski klub je imel danes ves popoldne posvetovanje, na katerem je razpravljal o svojem stališču o tem preokretu v situaciji. Demokrati so

slepkoprej še vedno proti volitvam in si prizadevajo, da jih kar najbolj zavlečejo.

Največjo važnost pripisujejo v vseh političnih krogih današnji opoldanski avdiijenci Ace Stanojevića in generala Hadžića. Ace Stanojević je odšel na dvor ob 11. in je ostal pri kralju do 12.30. Ko se je vrnil iz dvora, se je razvil med njim in skupino novinarjev, ki ga je pričakovala pred dvorom, sledeči razgovor:

»G. predsednik, ali ste bili v avdiijenci?«

»Da, bil sem. Situacija gre nazaj v parlament. Videli bomo, kaj bo.«

»Ali je general Hadžić že vrnil mandat?«

»Sedaj je v dvoru in ga bo najbrž vrnil.«

»Kdo bo sedaj sestavil vladno?«

»Tega ne vem, jaz pa prav gotovo ne.«

General Hadžić je odšel v dvor ob 12. in se ob 13.30 še ni vrnil. Splošno se domneva, da bo že v tej avdiijenci vrnil mandat.

Dopoldne sta bila v avdiijenci tudi londonski poslanik dr. Gjurić in rimski poslanik Milan Rakić.

General Nobile že dela kupčije

Opis svoje ekspedicije na severni tečaj je prodal za 3 milijone lir, medtem pa njegovi tovariši umirajo. — V Milanu postavijo žrtvam spomenik.

Milan, 23. julija. Glasom poročil iz Kingsbaya je »Citta di Milano« z rešenci na krovu odplula v Warwick. Italijanska letala so ostala na Spitzbergih.

Berlin, 23. julija. »Montag« poroča iz Milana, da je general Nobile prodal svoj opis ekspedicije na severni tečaj nekemu italijanskemu listu za 3 milijone lir.

V Milanu je bil ustanovljen poseben

fašistični odbor, ki namerava uvesti zbirko za postavitev spomenika žrtvam Nobileove polarne ekspedicije.

List poroča nadalje, da je v Kingsbay prispela vest, da je eden izmed rešencev na krovu »Citta di Milano« umrl. Imena poveljstva ladje noče izdati, splošno pa se domneva, da gre za kapitana Mariana, čegar stanje je bilo že med prevozom na krovu »Krasina« zelo kritično.

Policija ima polne roke dela

Drzna tatvina zlatnine. — Številne manjše tatvine. — Zopet brezobzirnost avtomobilista. — Razne nesreče.

Policija je imela včeraj po nekaj dnevih miru in oddiha zopet polne roke dela. Prijavljeni so bili sledeči prestopki: 5 tatvin, 1 vlom, 2 telesni poškodbi, 1 izgređ, 2 pretepa, 7 kaljenj nočnega miru, 1 homoseksualec, 1 nedostojno vedenje na cesti, 1 prestopek zgluševalnih predpisov, 1 posest in zaplemba vojaške puške, 3 prestopki obrtnega reda, 9 prestopkov uredbe o zapiranju trgovskih obratov, 2 nezgodi, 8 prestopkov avtopredpisov in 12 prestopkov cestnopolijskega reda. Aretirane so bile 3 osebe in sicer Z. Ciril radi tatvine, P. Jakob radi nedovoljenega krošnjarstva in Marija B. radi sumu tajne prostitucije.

V neki gostilni na Poljanski cesti je včeraj proti večeru padel po stopnicah, ki vodijo na dvorišče, mestni delavec Franc T., stanujoč na Poljanski cesti in je nezavesten obležal pod stopnicami. Takoj so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v bolnico, kjer so ga kmalu spravili k zavesti. Vzrok nesreče ni znan.

Včeraj popoldne med 14. in 19. uro je bil v Dalmatinski ulici št. 7. v drugem nadstropju izvršen v stanovanje davčnega upravitelja Leona Ozimića večji vlom, pri katerem so neznanji vlomilci odnesli razne zlatnine v skupni vrednosti nad 5000 Din. Iz zaklenjene omare je izginilo: 1 zlata zapetnica, 1 zlata moška težka verižica z obeskom, 1 zlat tenka verižica za damske naočnike, 1 moški poročni prstan z graviranimi črkama O. Z. in letnico 22. XI. 1910, 1 zlat moški prstan z modrim dragim kamnom, 1 zlat damski prstan, 1 par starih zlatih uhanov, 1 zlat majhen damski prstan z briljanti, 1 navadna zlata moška verižica, 3 ali 4 zlati majhni prstani in 200 Din gotovine v bankovcih po 10 Din. Vlomilec je vrata v stanovanje s silo odprl, na kar je vlomil pisalno mizo, kjer pa ni ničesar našel. Nato je odšel v spalnico in ukradel iz omare omenjene dragocenosti. G. Ozimić je bil včeraj iz Ljubljane odsoten, njegova soproga pa je tudi tekom popoldneva odšla z doma. Ko se je ob 19. vrnila domov, je vsa prestrašena opazila, da je vsa zlatnina izginila.

V bolnico so tudi pripeljali 16-letnega kleparskega vajenca Ludovika Prevca, katerega je včeraj v Rožni dolini 18-letni sluga Rajko Vovk med prepričom tako nesrečno potegnil za nogo, da je padel in si pri tem zlomil levo roko nad zapestjem.

Na policiji je prijavila Milka L., pomožna delavka pri graverju Černetu, da jo je monter mestne elektrarne Joško S. dne 16. t. m. okrog 22. ure v veži mestnega magistrata udaril z roko tako močno po obrazu, da se je nezavestna zgrudila na tla. Čez delj časa se je šele zbudila iz globoke nezavesti in odšla k zdravniku. S. jo je baje udaril zato, ker ga je prišla tirjat za 350 Din, ki jih je bil dolžan. S. bo dobil za to junštvo plačilo na sodišču.

KONGRES ZA CIVILNO LETALSTVO

— Washington, 23. julija. Državni tajnik Kellogg je odposlal 55 državam vabilo, naj se udeležijo kongresa za civilno letalstvo, ki se odprl 12. decembra v Chicagu.

»MONARHISTIČNI« TATŌVI

Budimpešta, 23. julija. Danes ponoči je bil izvršen v garaži bivšega nadvojvode Josipa Franca drzen vlom. Vlomilci so odpeljali dva avtomobila ter so garažo popolnoma izpraznili.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESEČA

Düsseldorf, 23. jul. V soboto sta na progi Reuss - Düsseldorf trčila skupaj dva tovorna vlaka. 10 vagonov in ena lokomotiva je bilo poškodovanih. En vlakovodca je zgorel.

ANGLŠKI PARNIK ZGOREL

Hamburg, 23. julija. (be.) V tujakšnji luki je požar popolnoma razdejel angleški parnik Rabycastle.

RUSKO-JAPONSKA TRGOVINA

— Moskva, 23. julija. Trgovina z Japonijo se je v zadnjih treh letih podvojila.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Deviže: Amsterdam 0—22.9075, Berlin 13.57—13.60 (13.585), Bruselj 0—7.9309, Budimpešta 9.895—9.925 (9.91), Curih 1094.1 do 1096.1 (1095.6), Dunaj 8.0113—8.0413 (8.0263), London 276.4—277.2 (276.8), Newyork 56.81—57.01 (56.91), Pariz 0—222.8, Praga 168.27—197.07 (168.67), Trst 297—299 (298).

Effekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Kreditni zavod 170—175, Vevče 105 den., Ruše 285—285, Stavbna 58 den., Šešir 105 den.

Lesni trg: Tendencja dvvrsta. Zaključeni so bili 4 vagoni, in sicer 1 vagon tramov merk., 5/6, 6/7, 6/8, 7/9, fco vag. meja po 800, 1 vag. tramov merk., 4/4, 4/5, 5/6, 6/7, po kupčevji noti, fco vag. nekl. post. po 270, 1 vag. desk, smreka - jelka, 24 mm, monte, fco vag. nakl. post. po 500 in 1 vag. drogov, 10—12 m, dolž. premer: na vrhu 5—6, spodaj 10—12, fco vag. Sušak po 400.

Deželni pri delki: Tenden nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice in 1 vag. moke.

ZGAREBSKA BORZA.

Zagreb, 23. julija. Deviže: 802.63, Berlin 13.585, Milan 298, London 276.80, Pariz 222.80, Praga 168.67, Curih 1095.60, Newyork 56.81, Budimpešta 991. — Effekti: Vojna škoda 439.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 23. julija. Zagreb 9.1275, Dunaj 79.25, Berlin 123.08, Milan 27.21, London 25.245, Pariz 20.34, Praga 15.40, Newyork 519.35, Budimpešta 90.60.

Hegemonisti še vedno groze s prelivanjem krvi

Režimski list piše z dovoljenjem notranjega ministra dr. Korošca, da bo Hrvatim še treba puščati kri.

Znani beograjski list »Jedinstvo«, ki je hujskal k umoru hrvatskih poslancev, v svoji zadnji številki zopet grozi Hrvatim s prelivanjem krvi. List dokazuje v dolgem članku potrebo vlade četvorne koalicije in zahteva, naj se ji vrne oblast, ki jo je komaj odložila. List napada besno Stepana Radića in prvi med drugim:

»Ne bomo dovolili, da bi njegov tisk odklanjal kategorično celo nevtralno volilno vladno, ki jo tudi oni zahtevajo, in da bi plašili medveda z rešetom, češ da ne pomagajo nobene nevtralne vlade, ker je edino potrebno ugoditi zahtevam Zagreba nam pram Beogradu, zahtevam hrvatskega naroda napram Srbijancem.«

Na take ničvrednosti, dostojne samo hrvatskih politikov, ne bomo dopustili, da bi Beograd v desetem letu svoje strpljivosti ostal na svojem dosedanjem pomiriljivem stališču. Ako hoče kdo še po vsem tem delati nevtralne vlade in ustvarjati slab položaj države, naj jih dela, toda razburjenje Srbije in Srbov je nevarnejše, ker hočejo iz ljubezni napram domovini Srbija in Srbi vladno narodne večine v parlamentu, ker hočejo vzeti vsi vso odgovornost nase in jih ne bo niti najmanj bolelo, ako bo moralo za to krvavo osvobojenje in ujedinenje priti tako daleč, da se bo še moralo — puščati nekoliko krvi Hrvatim.«

Kakor znano, zahteva baš KDK vlado narodne večine, t. j. take večine, ki ne bo

izvoljena s pomočjo policijskega pendreka. Le svobodno izvoljena večina bo lahko pravi izraz narodovih želja, ne pa diktatura hegemonistov.

Navajamo pa pisanje radikalnega »Jedinstva« samo kot dokaz, da režimovci še vedno hujskajo k prelivanju krvi popolnoma neovirano. Kakor je videti, hegemonistom, ki jih podpirajo naši klerikali, še ni dovolj prelite krvi. Ugotavljamo, kaj piše radikalsko režimsko glasilo, da ne bo mogoče režimovcem odklanjati sokrivde, ako bi zaradi takega hujskanja zopet kdaj prišlo do prelivanja krvi, kakor je zaradi hujskanja istega lista in z njihovo podporo prišlo do prelivanja krvi v Narodni skupščini dne 20. junija. Navajamo pisanje režimovskega glasila tudi zato, ker je dr. Korošec še vedno notranji minister, čegar dolžnost bi bila preprečiti hujskanje na prelivanje krvi, kakor je bila njegova dolžnost zapleniti isti list, ko je pozival k umoru Stepana Radića in drugih hrvatskih poslancev. Dr. Korošec je tudi sedaj za nemaril svojo dolžnost, ker je dopustil, da radikalsko glasilo zopet hujska — k »puščanju« krvi Hrvatim. Zato se naj ne čudi, ako bo zopet obtožen sokrivde, če bo ponovno prišlo do kakih neljubih dogodkov. Dolžnost ministra policije je skrbeti za varnost državljanov, ne pa mirno trpeti, da se ogroža njihovo življenje.

Prijazen sprejem ljubljanskih dijakov v Ohridu

Ohrid, 22. julija.

Na svojem potovanju po Južni Srbiji so prispeli v petek zvečer v Ohrid dijaki — člani akademske podružnice Jugoslovenske Matice in bili prav prijazno sprejeti. Nastanili so se v dijaški koloniji beograjskega vseučilišča.

Včeraj so si dijaki ogledali mesto in okolico z vsemi znamenitostmi, danes pa so z ladjo posetili Sv. Naum, kjer so prebili ves dan in se proti večeru vrnil nazaj v Ohrid, kjer so pripravili koncertno akademijo v gledališki dvorani, ki je bila prav dobro obiskana in so pevci zelo navdušeno priznani.

Doslej je dijaška skupina prepotovala sredično in Južno Srbijo. Dalje časa se ne začrtaji v Nišu, Skopju in Bitolju. Jetri dopoldne bodo odpotovali dijaki z vozom v Skoplje. Prištino in dalje v Crno goru.

Preprečen anarhistični atentat na španskega kralja

Pariz, 23. julija. Kakor izve »Echo de Paris«, je bila policija obveščena, da so pripravljali anarhisti v Barceloni atentat na španskega kralja Alfonza. Atentat naj bi se izvršil pri otvoritvi svečanosti na obmejni postaji Canfrano. Dne 18. t. m. so aretirali v Narbonne nekoga španskega anarhista, pri katerem so našli zelo obtežilen material. Anarhisti so sklepali o atentatu na nekem zborovanju v gozdu v bližini Barcelone. Španska policija je v Kataloniji aretirala mnogo oseb.

Velik požar v Zagrebu

— Zagreb, 23. julija. Snoči je nastal na mestnem posestvu »Kajzerica« onstran Save požar, ki je zavzel velike dimenzije in je trajal vso noč. Zgorelo je veliko gospodarsko poslopje z vsemi zalogami poljskih pridelkov in z vsemi gospodarskimi stroji. V senjaku, ki je postal žrtev plamenov, je bilo okrog 50 vagonov sena. Gasilci so vso noč gasili in skušali požar omejiti, vendar pa se jim to ni posrečilo, ker je primanjkovalo vode. Danes dopoldne so morali poslati še eno pomožno četo, da skuša rešiti, kar se rešiti da. Kako je ogenj nastal še ni pojasnjeno in obstoja sum, da je bil podtakljen.

BAN PEJAČEVIĆ UMRL

— Dunaj, 23. julija. Snoči je preminul v tujakšnjem sanatoriju Cotage zadet od kapi bivši hrvatski ban grof Teodor Pejačević. Pred dnevi je dospel semkaj v svrhu zdravljenja sladkorne bolezni. Snoči mu je postalo slabo in se je zgrudil mrtev na tla.

Dawes-coup

— Pariz, 23. julija. V tekmi za Dawes-coup je podlegla Italija v igri z Zedinjenimi državami 4 : 1. Ameriško moštvo nastopi v petek v finalu proti Franciji.

Velika železniška nesreča v Ameriki

— Boston, 23. julija. Včeraj se je zaletel pri Farmingtonu delavski vlak v nasproti prihajajoči tovorni vlak. — Prvi trije vagoni delavskega vlaka so bili popolnoma razbiti. Po desedanjih ugotovitvah je šest delavcev mrtvih, nad 40 pa težko ranjenih.

Francoski prekooceanski polet

Brest, 23. julija. Včeraj popoldne je startal letalski major Paris s spremljevalcem Maretom in enim radiotelegrafistom na vodnem letalu »La Frigate« k prekooceanskemu poletu. Zaloge bencina je znašala pri startu, ki se je vršil ob zelo ugodnem vremenu, 5000 litrov. Paris namerava poleteti naravnost do Newyorka.

Zopet je vera v nevarnosti

Ker je javnost pričela spoznavati, kako so klerikalni voditelji pozabili na Boga, vpije klerikalni tisk, da je vera zopet v nevarnosti. — Klerikalcem teče voda v grlo in sodaj naj jim pomaga zloraba vere, njihovo zadnje sredstvo.

Kadar se klerikalcem slabo godi, pride vedno vera v nevarnost. Napovedovanje te nevarnosti je zadnje sredstvo, ki se ga poslužuje v silii. Ker se niso mogli oprati očitka, da podpirajo veslebski hegemonistični režim, ki se s vsemi silami bori proti uvedbi enakopravnosti vseh krajev in državljánov, da so sokrivi žalostnih razmer, v katere je zabredla naša država in naš parlamentarizem, da je minister policije dr. Korosec kot tak odgovoren za prelivanje krvi v Beogradu in Zagrebu, da so hujskali morice Punišo Ratiča proti poslancem opozicije in odobraval več ali manj odkrito njegov zločin, ker so spoznali, da ljudstvo obsoja njihovo početje in da tudi njihovo naročene zaupnice nimajo pričakovane uspeha, še manj pa gonja proti naprednemu tisku, so se sedaj zatekli k veri.

Vera je v nevarnosti, ker so omajane po-stojanke klerikalne samopašnosti. In tako se je večrajšnji »Slovenec« naravnost raz-đival v dokazovanju, kako je vera ogrožena od naprednega tiska, ki ugotavlja njhova sramotna dejanja.

Poznamo klerikalce in vedeli smo, da bodo tudi še z nevarnostjo za vero prišli na dan. Toda preveč je obrabljeno to staro bojno sredstvo klerikalcev in preveč je očitno, kakaj se ga klerikalci zopet poslužujejo, da bi jim moglo kaj koristiti.

Res je vera v nevarnosti, toda ne zaradi naprednega tiska, ki se ravna po géslu »Brat je mio, koje vere bioc in ki kaže v verskih zadevah največjo tolerantnost, ampak zaradi tistih njenih predstavnikov, ki pravijo da zastopajo v javnosti krščanstvo in krščanska načela, pa so slabši kakor vsak brezve-rec, ker so brez vsake moralne in jim slušijo vera in verska sredstva samo za zlorabo v politične in osebne koristolovne namene.

Kaj naj si misli ljudstvo o ljudeh, ki po-slabljajo iz gole strankarske zagrizenosti in sovrašnosti ne samo na najenostavnejša načela morala, ampak tudi na svoj pravi prostovoljni izbrani poklic, ki izdajajo interese svojega naroda s tem, da ga prodajajo za radi osebnih koristi hegemonizmu srbijanskih politikov, ki so očitno v svojem tisku odobravalni umor in opravičevali sloveca, ki očitno lažejo v svojem tisku in ki pozvani na odgovor trdovratno molče?

Kaj naj si misli ljudstvo o duhovniku, ki je vrzel v kot kadilnico in škropilo ter se postavlja na čelo ministrstva policije, odko-der dirigira bataljone policije in orožništva k rabi orožja proti ljudem lastnega naroda? Ako motrimo zadevo od te strani, je res vera v nevarnosti, ako pa jo motrimo z druge, je v nevarnosti predvsem žep klerikalnih voditeljev slovenskega ljudstva, za katerega se predvsem boje, ker vidijo, da ljudstvo obsoja njihovo početje in da se odmika od njih, čeprav klerikalni tisk ob-javlja od tajništva SLS naročene in sestavljene zaupnice.

Kdo pa naj tudi verjame, da je vera v nevarnosti, čeprav bi vsega navedenega ne upoštevali, ko pa vsakdo ve, da so prav klerikalni predstavniki »krščanskih načel« najoži politični zavestni srbijanskih iramasonov in celo muslimanskih begov proti katoliškim Hrvatom?

Pri nas je svobodno versko udejevo-vanje zajamčeno tudi z ustavo. Dr. Korosec, dr. Kulovcu, Fr. Smodeju in drugim kleri-kalnim politikom - duhovnikom niče ne brani čitati maše, pridigovati prava krščan-ska načela in izreševati verske obrede, toda gospodje so te posele sami potisnili na stran ter se lotili dela, ki očitno ni za blago-slovljene roke.

Vsi pametni in pošteni ljudje vedo, da vera ni v nevarnosti, v kolikor je ne osro-žajo tisti, ki bi morali dajati v verskem življenju in v krščanski moralni lep zgled, ampak gospodarski in socialni položaj našega ljudstva. Za vprašanje davkov gre, za naše narodno gospodarstvo, za korupcijo, ki so ji klerikalni poslanci dali za ceno minist-rskih sedežev v Beogradu odvezo, za vsak-danj kruh naših ljudi gre.

In v tem pogledu niso klerikalni poslanci prav ničesar storili, ker so gospodarske in-terese prav tako zastopavili svojim stran-karskim in osebnim interesom, kakor so interese svojega pravega poklica.

Naj se klerikalci prav nič ne varajo, da jih ne bomo vprašali ob pravem času kljub njihovi verski gonji, s katero hočejo zavesti politični boj na stranska pota, kaj so storili za zboljšanje gospodarskih in so-cialnih razmer našega ljudstva in koliko so se te razmere popravile, odkar so bili oni v vladi? Dejstvo je, da so se gospodarske razmere pod Vukičević - Korosečovo vlado znatno poslabšale in da se našemu ljudstvu v tem pogledu slabše godi kakor prej.

Pri razmotrivanju teh vprašanj klerikal-ccm kričanje, da je vera v nevarnosti, ne bo prav nič pomagalo, ker ljudje vedo, da jim nihče ne brani vršiti verskih dolžnosti, da pa jim je kleroradikalni režim odvzemal možnost človeka dostojnega življenja.

Sicer pa v resnici ne vemo, kakaj so tisti, ki bi morali po svojem poklicu prvi služiti interesom vere, izgovarajo cerkve ka-kor vrag križu ter si takoj odtrgajo kolaje od vratu, kadar se pripetijo onkrat Sotie na poti v Beograd?

Klerikalni voditelji, ki so zamenjali sv. križ s pendrekom, se hudo varajo, ako mi-slijo, da pošteni ljudje ne znajo presoditi njihovega početja po zasluženju. Varajo se, ako mislijo, da jim bo pomagala zloraba ve-re, na katero so pozabili v Narodni skup-ščini, ko so umirali katoličani, svobodno iz-vojeni narodni poslanci Kmetstvo - demo-kratske koalije!

Zasluzena kazen jih bo doletela ob pra-vem času!

dokler se še niso pričele pojavljati smrtni nesreče. V Zagrebu je bila prejšnji teden radi številnih smrtnih slučajev pri kopanju v Savi, — kakor smo že poročali, je en sam dan utonilo 6 oseb, — sklicana na mestnem magistratu širša anketa, ki je odredila pre-cej ostre ukrepe proti nevarnim in lahko-mišljenim kopalcem. Že naslednji dan se je neka ruska študentka spustila v vodo na

prepevanem kraju in se kmalu pričela potapljati. Izvlekli so jo iz vode in ko se je zavedla, jo je čakalo novo presenečenje. Pred njo je stal policijski stražnik in jo vprašal za cenjeno ime, ki si ga je zabeležil. Mlada rusinja je morala romati v zapor, ker se a denarno globo v takem slučaju ne da izmuzati. Tudi pri nas bi bile umestne take odredbe, pa bi bilo takoj manj nesreč.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Obsojena detomorka. Velik vlom v Surčinu. — Podrobnosti o Hafnerjevi poverbi. — Težka nesreča v Zagrebu.

Pred tremi leti je odšel Zarko Pili-pović iz Rajnovca pri Bos. Petrovcu v Beograd z trebuhom za kruhom. Doma je pustil ženo Stano in troje otrok. Žena je bila nekaj časa poštena in delavna. Ko pa moža le ni bilo domov, se je začela družiti z neko prostitutko, ki jo je mož nagnal od hiše. Posledica Staninega nemoralnega življenja je bila, da je postala noseča. Ko tega ni mogla več prikrivati, je dejala, da je bolna. Iskala je tudi pri babici leka zoper to bolezen. Babica ji je seveda pojasnila, na kakšni bolezni bolaha. Žena se je začudila, češ, kako je to mogoče, ko vendar ni imela opravka z moškimi. Zanosila da je naj-brž v spanju. Babica jo je poslala do-mov češ, naj rodi in naj ne skuša spravi-ti deteta s sveta. Babica je o tem ob-vestila tudi orožnike, ki so odslej pazili na Stano. Na dan poroda je bila pri Stani neka njena sosedka. Ko je opazila, da je Stana v porodnih bolečinah, je ob-vestila orožnike. Ti so prišli v Stanino hi-šo ter jo zasačili, da nekaj skriva na vrta. Prijeli so jo in ugotovili, da je ro-dila moško dete. Stana je sprva trdila, da je bilo dete mrtvo rojeno. Obdukcija je pa ugotovila, da je bilo dete normalno in živo rojeno in ga je nečloveška mati takoj po porodu zadavila. Tedaj je Stana priznala detomor in tudi, da je otrokovo oče neki posestnik, ki je ožen in oče 6 otrok. Orožniki so areti-rali tudi njega. Posestnik je pa dokazal pred sodniki, da je Stana imela razmerje z nekim drugim v vasi in se je hotela samo osvetiti nad njim, trčec, da je on oče, ker je njegova sestra prijavila po-rod orožnikom. Posestnik je bil takoj iz-puščen iz zapora, detomorka pa je bila obsojena na 3 leta težke ječe.

Hafner izmenjal 10.000 Din v avstrijske šilinge. Misli se, da je Hafner v celoti poveril okoli 1 milijon Din. Drugi zo-pet trde, da je denar že preje zapravlil in je imel le še majhno vsoto za beg v inozemstvo. Defraudant je dospel na Dunaj v nedeljo zjutraj. Pod večer se je že odpejal naprej. Odpotoval je mogoče v Nemčijo ali pa na Francosko. Obstoja pa tudi možnost, da je odpotoval na Poljsko, odkoder pojde v Rusijo. V Za-grebu so ga videli čisto z nekim komu-nistom. Dobil je potni list za Rusijo naj-brž na Dunaju. Za beg je imel dovolj časa. Iz Zagreba je pobežnil v soboto 14. t. m. in njegov beg so prijaviili poli-ciji šele tri dni kasneje. O Hafnerju go-vore, da je bil zelo sposoben uradnik, kadar je hotel. Često so ga posecale v uradu ženske in ga klicale po telefonu. Igral je tudi karte in zapravlil velike vsote denarja. Zadnje case se je družil z nekim zelo sumljivim človekom, ki ga je izkoristil. Policija in carinarnica dnevno dobivata anonimne informacije o življenju defraudanta Hafnerja.

Iz Zagreba poročajo o težki nesre-či, ki se je pripetila večraj popoldne na Maksimirski cesti. K sreči pa ni za-htevala človeških žrtve, čeprav bi la-hko imela hujše posledice. Seljak Ste-pan Zerec je peljal vno s svojim dvo-vprežnim vozom. Na Maksimirski ces-ti so se mu konji nenadoma splašili in se spustili v divji dir. Nasproti je pa privozil ta čas tramvaj in preden je mogel konduktor ustaviti, so se konji zaleteli z vso silo v cestno železnico. Pri tem si je desni konj popolnoma razdrobil prednjo levo nogo. Voz z vinom se je prevrnil in se polomil. — Okoli se je v trenutku nabrala množica, ki je skušala izvleči konja izpod voza. Policija je pozvala telefonično konjedera, ki je na kraju nesreče ustrelil težko poškodovanega konja. — Seljak Zerec ima 3000 Din škode.

Iz Zemuna poročajo, da so vlomilci v noči od petka na soboto v po-plevne prostore hranilnice v Surčinu pri Zemunu. Posrečilo se jim je vdreti v hranilnico neopaženo in navrtati blagaj-no. Pobrali so iz blagajne 82.000 Din v gotovini, za 30.000 Din rentnih obligacij vojne škode in menic za 1 milijon 700 tisoč Din. Vlomilci so izginili, ne da bi jih kdo opazil. Velik vlom so takoj pri-javili policiji v Zemunu, ki je obvestila vse orožniške postaje in policijske di-rekcije v državi. V okolici Surčina pa-trulirajo močne orožniške in policijske patrulje ter iščejo drzne vlomilce. Na pomoč je bila poklicana tudi beogradska policija, ki je odposlala za vlomilci več detektivov s policijskimi psi. Policijska komisija je ugotovila, da so roparji pri-šli v hranilnico s ponarejenim ključem in so nato nemoteno navrtali blagajno. V blagajno so vlomili zelo spretno, kar dokazuje, da so poklicni vlomilci. Za se-boj so zabrisali vsako sled. Policija je dosedaj aretirala samo nekega moškega, ki je osumljen, da je sodeloval pri vlovu.

Jaz pa si prav lahko in živo predstavljam vso klasično lepoto, ki jo bom užival, ko se bo v glednem času ta ideja reali-zirala. Človek mora imeti samo nekaj ustvarjalnoe fantazije v sebi, pa že gre. Sre- mi pa že sedaj veselo utriplje, ko dnevno opazujem, kako naši zidarji lepo restavri-rajto to staro veličino in vzdavajo stare skartirane robnike bivših ljubljanskih ploč-nikov in slični, originalno rimski materi-jal.

Muzejska mumija

Posebno navdušenje mi je pa vzbudila vest za projektirani »lapidarium«, t. j. zbirka nagrobnikov, in k tej misli bi rad tudi jaz prispeval s skromno idejo. Bojim se namreč, da bi se tu vtihotapila kaka po-greška in bi ob ali na rimskem zidu po-stavljeni nagrobniki ne imeli dovolj za-dostne notranje in organske zveze z zidom in radi tega estetsko ne zadostili vsem stil-nim gurmanom.

To potrebno organsko stitno vez na-grobnikov z obzidjem bi se najlepše do-seglo s tem, da se pobočje rimskega zidu (t. j. severna stran) pretvori v pokopališče. Na to pokopališče bi se smelo pokopavati samo take organizme, ki jamčijo že v svo-jo prošlostjo za zvezo s starim vekom. N. pr. zasluzene klasične filologe, arheologe in druge starinarje. Žal, da leži pobočje proti severu. Bolje bi bilo če bi ležalo proti Rimu, pa mislim, da ne bo škode, ker rev-matizem se mrtvih ne prime. Kolik užitek bo to za takega mrliča, ko mu bo tlačil lobanja tak pravi originalni rimski na-grobnik z latinskimi besedilom nekdanjega Lucija Tribučija itd. In takrat bo užitek tudi žame. Izprehajal se bom po teh kla-sičnih tleh, in sicer zaradi harmonije v rimski tuniki in togi in z vencem na glavi in bom pozdravljal ave consules aemo-niensis. Sploh zaradi harmonije z rimskim zidom mislim, da bi kazalo že sedaj odre-diti in predpisati vsem Mirjanom noš rim-skih patricijev. To bi bilo izvedljivo, ker stroške bi trpel vsak sam.

Kolikor razumem iz zadnjega članka v »Slovencu« z dne 21. t. m., je že projekti-rano tudi delno maskiranje rimskega zidu z bršljinom in divjo trto. Po mojem mne-nju to iz tehniškega vidika ni priporočli-vo, ker škoduje zidu, z estetskega pa je pre-več banalno. Po dolgem razmišljanju mi je šinila v glavo prva primerna misel, da bi se dalo izvesti tako maskiranje na prav originalen način in v popolni stilni harmo-niji, ako bi občina izvedla prisilno prese-lelitev vseh starinarjev s Cankarjevega na-brežja pod rimski zid. Mislim da bi bilo

Na glavni carinarnici v Zagrebu, kjer je Zvonimir Hafner poveril skoraj 1 milijon Din, sedaj pridno pregledujejo vse poslovne knjige od časa, ko je Hafner nastopil službo pri carini. Preiskavo vodi upravnik glavne carinarnice v Beogradu in zagrebška mestna kontrola Šele po tem pregledu bi mogoče na-tančno dognati, kako je Hafner ravnal z denarjem. Zanimivo je, kako je defrau-dant zatajil meseca januarja, ko je pre-jejen denar od pošte, okoli 360.000 Din. Bil je ravno izmenjan računski pregled-nik mestne kontrole in Hafnerju se je to zdel pripraven trenutek, da zataji dnevni prejem vsote. To je bilo 31. januarja. Naslednji dan 1. februarja je Hafner od-dal 201.000 Din, vsoto prejšnjega dne si je pa obdržal. Preglednik računov je bil neki Slovenec, ki ga pa niso mogli do-sedaj zaslišati, ker se nahaja na dopustu pri svoji težko bolni ženi. Za poverbo so odgovorni tudi računski pregledniki, ki niso kontrolirali, ali je Hafner dne 11., 12. in 13. t. m. oddal sprejeti denar. Pregledniki so gotovo zaupali blagajniku in niso zahtevali od njega potrdila, da je oddal denar. Poverba vsote dne 31. januarja bi se odkrila šele koncem tega leta, ker mestna kontrola pregle-duje račune zelo počasi. Sedaj kontrola-lura šele račune iz l. 1923. Zanimivo je tudi, kakaj pošta ni oddajala denarja na-ravnost glavni carini in kakaj je bilo treba tu Hafnerjevega posredovanja. V Trekovi ulici se nahaja carinski odsek, ki carini samo pošne pošiljke iz ino-zenstva in sprejema denar za ocafinje-nje od pošte. Ker ta odsek ni imel svoje blagajne, je Hafner imel nalogo, da dnevno od pošte odseku pošlani denar nese v blagajno glavne carinarnice. Hafner je dvignil denar z osebno legiti-macijo in referatom o številu in vsebini ocafinjenih paketov. Ta posel je vršil pod kontrolo predpostavljanih in račun-skih preglednikov mestne kontrole. Če bi bila kontrola redna, bi Hafner ne mo-gel zatajati velike vsote dne 31. januarja in tudi ne dne 11., 12. in 13. t. m. Sedaj morajo še ugotoviti, ali je defraudant kradel denar že dolgo, ali je pridržal sa-mo velike vsote označenih dni. V nje-govi mizi so naši listek banke, da je

ravno dovolj robe za celo fronto stene. Za tako utišano harmonijo bi nas zavidali še pristni Rimljani.

Z vsemi temi projekti pa se je treba počuriti, ker je že pred leti pretekla stolet-nica, ko je sloviti Heine spisal znano sa-tiro: »München, das neue Athen«, — Mi smo sicer še precej brzo pričepili za ne-mur velikim nemškim narodom, je pa že skoro skrajni čas, da končno vstopimo v vrsto kulturnih narodov in damo slovenskemu pisatelju priliko, da bo spisal »Ljubljana — novi Rim«. To bodi naša deviza, od te ne odnehamo niti za ped ne, ker za njo stoji in pada vesoljna SLS, recte sloven-ski narod. Zato proč s člankom, ki je izšel v »Slovencu« z dne 21. t. m. pod naslovom: »Naši odnosi do tujih kultur«, ki nam pod-tika: »otipavanje kulturnih mrličev in ma-likovanje pred preteklo publico in stvarmi, ki so že zdavnaj izgubile svojo življenjsko silo« itd. — Dixit!

Pobeljen sarkofag.

Beležnica

KOLEDAR.
Ponedeljek, 23. julija 1928; katoličani: Apolinarij, Brana; pravoslavni: 10. jula: 45 muč. nikop.

DANASNJE PIREREDITVE.
Kino Ideal: »iščem ženo za vsako cenov.« (Buster Keaton).

DEZURNE LEKARNE.
Daneš: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta in Hočevar, Šiška.

Zahvala

Povodom moje sedemdesetletnice došla mi je množica brzovjavnih in pismenih čes-titk od dveh županov, Zbornice za trgo-vino, obrt in industrijo, Gremija trgovcev, društva »Merkur« za Slovenijo, upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske in njenega p. n. podnoštevino podpisanege uradništva, raznih bančnih zavodov, brata staroste Jugoslov. Sokolskega saveza, pred-sedstva glavnega odbora družbe sv. Cirila in Metod, moške in ženske podružnice Šentpeterske, kateri sta mi poklonili razen prekrasnega šopka s simbolom lepe diplo-me desetih G. M. kamnov. Prejel sem da-lje mnogo ljubeznivih čestitk od prijateljev in znancev. Vsem, prav vsem se tem po-tom najprilicneje zahvaljujem za mene ta-ko čaščeci spomin.

Zlasti pa tudi izrekam najtoplejo za-hvalo velenjenjema uredništva »Jutra« in »Slovenskega Naroda«, kateri sta se te-ko častno spomnili mojega jubileja.
Ljubljana, dne 22. julija 1928.

VIKTOR ROHRMANN.

Učiteljski maturanti

Maturanti maribor. učiteljskega letnikov 1880, 1881 in 1882 so obhajali predzad-njo nedeljo v Slovenski Bistrici svoje ob-letnice zrelostnih izpitov. Ze v soboto popoldne so se zbral jubilant iz raznih naših pokrajin, se pozdravljali in nekateri po mnogih letih na novo spoznavali. Zabavni večer je otvoril vodja sklicateljev tovariš Porekar Anton s posebnim pozdravom in nagovorom na vse navzoče tovarise (sic), kakor tudi na vse došle čenl. gostevho-telu Beograd.

Osebnim navzočim tovariš so bili sledeči iz l. 1880: Cugnum Jozef, Farkaš Ivan, Kit Ivan, Šala Martin, Šimen Viher Šimen; — iz l. 1881: Jug Vinko, Porekar Anton, Smolnikar Ivan in Zotter Ivan; — iz leta 1882: Črnko Jernej, Knapč Ivan, K o c b e k Franjo, Kristi Alojz, Vauhnik Mihael ter Zdošek Martin. Manjkalo je od teh letni-kov 14 tovarišev. Iz starejših in poznejših letnikov so se pridružili: tov. Janik Gabrijel (74), Jurko Blaž, Pestevšek Karol, Pe-triček Anton, Reich Janez, Sabati Josip, Viher Lavoslav in Tomažič Ivan. Opravičila in pismene pozdrave so poslali tov.: Kaučič Matija, Levstik Miha, Megla Fran, prof. Suher Fran, Trobej Lojze, Vabič Fran in Vogrinec Anton.

V kratkih govorih spomnili so se tovari-ši: Pestovšek, Zotter, Kocbek, Vauhnik, Smolnikar in Salamun — učne dobe (svetle in temne strani) — zborčeka, manjkajočih in preminulih tovarišev itd.

V veselem razpoloženju, pri dobri po-strežbi so hitro minile ure, katere je nad vse povzdignil izborni izvežban slovenje-bistrski čitalniški orkester pod spretnim vodstvom tov. Zivkota. Posebno je pozdra-vil navzoče jubilate tam. šolski upravitelj Tajnik Miloš, želeč vsem dobrodošlico, ka-kor tudi krepko nadaljno zdravje in dolgo življenje.

V nedeljo popoldne ob pol 10. uri je bi-la služba božja za pokojne profesorje in to-variša na hruba z lepim razgledom pri po-družnici sv. Jožefa, katero je iz posebne prijaznosti daroval tamošnji domačin, na ožditu se mudeči č. g. Monsignor dr. Anton Jerovešek. — Slava vsem pokojnim, osobito letos umrlemu tov. Šmidu Matiju! Opoldne je bil skupen obed v hotelu Beograd, kateri je bil začimben s raznimi stanovskimi do-življaji, napitnicami in dovčiji s okusnimi jedili, z dobro pijačo in točno postrežbo. Izlet z avtom v Rogaško Slatino se je pre-ložil na poznejši čas. Prihodni sestanek leta 1929 se je dotočil soglasno v Maribor.

Po končanem obedu, katerega sta se udeležila tudi dva okrajna šolska nadzornika, se je vršilo splošno poslavljanje in po-bratimski razhod s petjem — v zahvali vsem cenj. tovarišem (sicam), kakor tudi vsem pozitivovalnim Slovenjibistricanom. Posebno so se še si zahvalili ločalnemu odboru.

B. R. N.

Za veselice, plese in slične pri-reditve izdeluje vabila, letake, lepake, plesne rede itd. okusno in po najnižji ceni

Narodna tiskarna v Ljubljani

Kopalna sezona na višku

Tudi včeraj je bilo v vodi vse, kar leze in gre. — Neresnične vesti o novih žrtvah kopanja. — Pikanten prizor ob Ljubljani. — Mnogi kopalci so včeraj gagali.

Tudi včerajšnja nedelja je potekala radi lepega solničnega vremena v znamenju splošnega kopa-nja. Vse, kar leze in gre, je včeraj pohitelo v vodo, nekateri že v jutranjih urah, obloženi z obilnim proviantom za ves dan, drugi pa šele po dobrem nedeljskem kosilu. Kopanje je sicer po-dobro in popolnoma redno in več nesreč, vendar ni dosti manjkalo, da ni skoraj deset oseb odšlo po mokri poti na drugi svet. Vsi uporabni in pri-kladni kopalni kraji so bili preobitnjeni s kopalci, zlasti rekorden obisk pa je včeraj beležilo mesto-kopališče na Ljubljani. Oba bregova Ljub-ljanice in Gruberjevega prekopa, zlasti pa ne-varna »Spica« na Prulah, so izgledali kot kako svetovno morskopališče, toliko ljudstva je bi-lo tam.

Leseni splav oziroma bazen na Ljubljani je bil tako poln kopalcev, da jih je komaj vzdrazil, čeprav je pod preveliko težo malone izgubil pod vodno gladino. Da bodo morali kopalci v bo-doče precej slabemu splavu posvetiti nekoliko več pažnje in obzirnosti, je jasno z ozirom na to, da je splav včeraj pod preveliko težo kar škripal in ni dosti manjkalo, da se ni pretomil. Nekateri objestni in predreni kopalci imajo namreč neva-do, da se, če je le mogoče, vsi spravijo na en del splava, ki se, ker nima protiteže na nasprot-nem kraju, pogrezne pod vodo v veliko veselje teh burkvežev, ki se potem neugnanu smejejo in zabavajo na račun onih kopalcev, ki še ne znajo dovolj dobro plavati in ki jim nenkrat zmanj-kačo lesena tla pod nogami.

Radi rekordnega obiska je bilo včeraj kar slu-titi, kako nesrečo v vodi in res ni dosti manj-kašlo, da ni utonilo nekaj slabših plavalcev. Kraj kopališča se je izven bazena tik rešinega čolna pričela potapljati neka ljubljanska gospodična, ker se je z nogami zapletla v dolge podvodne rastline. K sreči so jo opazili nekateri v bližini se nahajajoči kopalci in jo še pravočasno za lase potegnili na breg. Dama je bila že nezavestna in so jo šele čez precej časa potom umetnega dihan-ja spravili k zavesti. Napila se je neokusne vode in najbrž se letos ne pojde več kopat, vsaj v glo-bočeo vodo ne. Da ni manjkalo raznih pikrih opazk od strani drugih kopalcev, ki so rešetko v gostem krogu obstopili, je samo ob sebi razum-liivo.

Proti večeru, ko so bili kopalci radi bli-žajoče se nevihte prisiljeni zapustiti kopa-lišče, so se po mestu z bliskovito naglico razširile alarmantne vesti, da so na »Spici«, pri razcepju Ljubljanične in Grubarjevega prekopa, utonile kar tri osebe, in sicer dve ženski in neki akademik. Z ozirom na to, da se je ravno na »Spici« tekmo preteklih desetletij pripetilo že mnogo smrtnih nesreč pri kopanju, so ljudje tem razburilju-vim vestem brez nadaljnje verjeli in hi-teli na razne kraje, kjer bi mogli zvedeti podrobnosti o nesreči. Končno se je pa le izkazalo, da so bile te vesti pretirane in glede smrti izmišljene, ker so na nevarnem kraju le »gagala« štiri osebe, ki pa so bile

po izurjenih plavalcih še pravočasno re-sene.

Zelo zabaven in srčkan prizor se je po-poldne pripetil tudi na tej vsestransko »ne-varni« Spici. Na bregu so se, ležeč na ze-leni travi, precej po domače zabavali ne-ki mlajši gospod in več veselih, zgovornih deklet. Nenadoma pa je pristopila k tej živi kopici neka mlajša ženska s kake tri mesece starim otrokom v naročju, in moleč dojenčka presenečenim kopalcam, je dejala: »Se s tem se malo poigrate, za-kaj bi se samo s ta starim.« Dekleta so nekaj časa gledala vprašujoče okrog sebe, toda kmalu so razumela, za kaj gre in so jo urnih krakov pobrala v vodo. Na bregu je ostal osamljen, kot otrok sredi morja, prejšnji živahni gospod in moleč posluš-šal mlado mater, ki mu je ponujala njego-vo rodno dete in ga opominjala na svete očetovske dolžnosti. Človek res nikoli ne ve, kje ga nesreča čaka.

Tudi oba bregova Save v vsej dolžini od Medvoda pa do Zaloga sta izgledala kot veli-kaško živo mavrljišče. Tekom popoldneva se je neprostoizvoljno napilo v savski strugi hladne vode kar pet neveselih kopalcev in kopalci, ki so se preveč oddaljili od brega v deročo strugo. Večina teh smrtnih kandi-datov je izgnila pod vodo na Ježici, neka mlada gospa pa je malone utonila v sicer nizki strugi pri Tomačevem. Ko so je poteg-nili na breg in jo z umetnim dihanjem spravi-li k zavesti, so se njene blodne oči pre-strašeno ozrle po številnih radovednejših, ki jih pri takih prilikah nikdar ne manjka. Za-škrbelo jo je, kje da se nahajata njena dva otročiča, ki ju je imela s seboj. Toda že je zaplakala starejša hčerka kraj nje, manjši otrok v vozičku se je pa začuden oziral in ni mogel razumeti, kakaj da se je nenkrat zbralo toliko ljudi okrog njega.

Pri povratku s kopanja ji se bila pri Mednem skoraj zgodila težja motociklistična nesreča, ki je končala le slučajno srečno in brez človeške žrtve. Neki motociklist se je vračal s svojim motornim kolesom proti Ljubljani. Vozil je s polno brziho, ko mu je nenadoma priteklo nasproti vaški pes, zaga-njajoč se proti vozilu, ki ga je hotel po stari navadi vseh podeželskih psov oosteno obla-jati. Motociklist se je hotel psu ogniti in je zavil v stran, pri tem pa je izgubil oblast nad krmilom in se z vso silo zaletel z mo-torjem v visok obstetni kup gramoza. Motor se je večkrat prekuvenil in se popolnoma raz-bil, dočim je voznik obležal kraj kupa gra-moza neposkočovan.

Z ozirom na številna večerajšnja »gaganja« pri katerih bi bil prav lahko ta ali oni uton-il, samo menjava, da bi oblasti tozadevno morale nekaj ukreniti, dokler je še čas in

Dnevne vesti.

— **Francoško odlikovanje zagrebškega vseučiliškega profesorja.** Francoska vlada je odlikovala profesorja kemije na zagrebški univerzi dr. Vladimira Njegovanca z redom »Palme d'Officier de l'Instruction Publique«. Prof. Njegovan je znan po svojih številnih znanstvenih razpravah. Udeležil se je tudi proslave stoletnice Marcelina Bertelota in otvoritve zavoda »Maison International de la Chimie«.

— **Iz notarske službe.** Rudolf Kramer, doslej notar v Dolnji Lendavi, je pričel poslovanje na novem službenem mestu v Brezicah 18. t. m.

— **Osebnosti v pošti.** Za kondukterja pri pošti na Jesenicah je imenovan orožniški narednik 8. orožniškega polka v Ljubljani Ivan Jalen; poštna uradnica Marija Cvar je premeščena iz Toplice pri Novem mestu k pošti Ljubljana I.; vpokojena sta inspektor poštne direkcije v Ljubljani Dušan Grgorcjevič in na lastno prošnjo uradnik pošte Ljubljana I. Alojzij Vernik; v višjo skupino so pomaknjeni pri pošti Celje Vladimir Koser, pri pošti Ljubljana I. Josip Rupnik, pri pošti Maribor I. Rihard Gselman in pri pošti Maribor II. Milan Relec.

— **Iz sodne službe.** V višjo skupino je pomaknjen podpredsednik viš. dež. sodišča v Ljubljani dr. Vladimir Goš.

— **Iz državne službe.** Na lastno prošnjo je upokojen upravnik davčnega urada v Mariboru Ivan Vidmar.

— **Za tretje porotno zasedanje v l. 1928** so imenovani: pri dež. sodišču v Ljubljani za predsednika predsednik dež. sodišča Fr. Rekar, za namestnika podpredsednik dež. sodišča Peter Keršič, viš. dež. sodni svetnik Anton Mladič, Adolf Kaiser, Jakob Antolga in Mihael Vehovar ter dež. sodna svetnica dr. Alojzija Gradnik in dr. Milko Gaber. Pri okrožnem sodišču v Celju za predsednika dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Kotnik, za namestnika viš. dež. sodna svetnika dr. Friderik Bračič in dr. Ivan Premščak ter deželnosodni svetnik Valentin Levčičnik. Pri okrožnem sodišču v Mariboru za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Fr. Zihner, za namestnika podpredsednik okrož. sodišča dr. Franc Pihler, viš. deželnosodni svetnik Josip Sterger, dr. Franc Peitler, Fran Posega in Janko Guzelj ter deželnosodna svetnica Oskar Dev in dr. Franc Vidovič, pri okrožnem sodišču v Novem mestu za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Jurij Polenšek, za namestnika deželnosodni svetnik Anton Kuder, dr. Josip Fischeinger in Jakob Luznar.

— **Prevoz vzorčnih kovčgov trgovcev in trgovskih potnikov kot potniška priloga.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela od generalne direkcije državnih železnic v Beogradu naslednje obvestilo: Železniška tarifa predvideva v paragrafu 30 I. del pod II. b, da je za potniško prilogo smatrati tudi vzorce, koje nosijo s seboj v trgovske svrhe trgovski potniki in pri katerih je že po načinu zavoja razvidno, da so samo blagovni vzorci. Medtem se je pa ugotovilo več primerov, da seje odajajo železnici v odpravo kot vzorce tudi blago za prodajo, da se je na ta način izognilo plačanju prevoznine za ekspressne pošiljke. Da bi se v bodoče onemogočile zlorabe, je direkcija določila, da je od 1. septembra 1928 pri prejemu pošiljk kot vzorce zahtevati od pošiljatelja, da pokaže legitimacijo, ki naj vsebuje: 1. sliko trgovskega potnika, 2. njegovo ime in priimek, 3. ime in sedež firme, 4. podpis trgovskega potnika, 5. žig in podpis tvrditve in 6. žig in podpis Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. — Generalna direkcija železnic je o tem že obvestila vse železniške postaje. — Tako je razumeti našo notico o legitimacijah trgovcev, industrijalcev in obrtnikov odnosno njihovih potnikov. (Op. ured.)

— **Naši dijaki v Ohridu.** V petek zvečer so prispeli slušatelji ljubljanske univerze in abiturienti ljubljani, učiteljska, učeljenjani v akademski podružnici Jugoslovanske Matica, v Ohrid. Nastanili so se v koloniji slušateljev beograjske univerze, kjer ostanejo ves čas bivajući v Ohridu. V soboto so si ogledali mesto in njegove zanimivosti. Včeraj so posetili Sv. Naum, zvečer so se pa vrnili v Ohrid, kjer so pridelili v gledališču koncertno akademijo. Danes so odpotovali Skopje, od koder se odpeljejo v Prištino in dalje v Črno goru.

— **Visoka sola za svetovno trgovino na Dunaju.** Ne glede na važnost temeljite narodno-gospodarske in trgovsko-politične izobrazbe mladine je končni cilj vsake države voditi uspešno konkurenco na svetovnem tržišču. Ta cilj je mogoče doseči samo, če ima dotična država na razpolago dobro izšolane in v svetovnih jezikih temeljito podkovane trgovce. Vso potrebno izobrazbo nudi trgovskemu naraščanju visoka sola za svetovno trgovino na Dunaju. Studijska doba traja tri leta in se zaključuje z diplomskim izpitom. Predavanja v zimskem semestru se prično začetkom oktobra, v poletnem semestru pa začetkom marca. Vpisovanje se vrši od 25. septembra do 13. oktobra oziroma od 25. februarja do 15. marca. Siromašnejšim inoženem se dovoljuje tudi znižana šolnina. Vse potrebne informacije daje avstrijski konzulat v Ljubljani, Dunajska c. 31-I.

— **Tujski promet v naši državi.** Odelek za turizem v trgovskem ministruvstvu zbira podatke o tujskem prometu v naši državi, ki je letos zelo velik, zlasti v Primorju. Ministrstvo izda koncem leta obširno statistiko o tujskem prometu. Zadnjič smo poročali, koliko je letos tujecev v Dalmaciji. Tudi v gornjem Primorju je tujski promet od dne do dne večji. Od začetka sezone je posetilo gornje Primorje 30.000 tujecev. Zdal jih je v Crkveniці okrog 1800, na Rabu 1100, v Bački 900, v Novem 800, na Sušaku 700, v Malinski, Krku, Aleksandrovu-Omišlju, Selcih in Kraljevici 600, v Senju 400, v Bakarju 300, v ostalih krajih pa okrog 800.

— **Napredovanje finančnih uradnikov.** Z zadnjim ukazom so napredovali mnogi uradniki v področju finančnega ministruvstva.

— **Razmestitev novih učiteljev.** V prvem letu ministrstvu so izdelali načrt razmestitve novih učiteljev in učiteljic. Pravih učiteljskih mest je razmeroma malo.

— **Protisilni shod predstavnikov drogerij.** Ministrstvo narodnega zdravja je izdalo pravilnik o drogerijah, ki pomeni po cimenju drogeristov najhujši udarec za njihove interese. Zato so drogeristi sicerliki sklicali 29. t. m. protestni shod v Novem Sadu, katerega se udeležijo drogeristi iz vseh krajev države. Drogeristi pravijo, da je bil pravilnik izdan na pritisk lekarnarjev, ki baje že več let delajo proti interesom drogeristov.

— **Poštarne kurtore z natisnjenimi poštami.** Zanimko so bile pred vojno zelo v rabi. Zato bi poštarna uprava občinstvu zelo ustregla, če bi znova prišlo v promet. Istotako pogrešamo še vedno zalepek in to pompisne z odgovorom.

— **Razid društva. »Orliški krožek«** v Laškem se je po sklepu občnega zbora z dne 15. maja 1928 prostovoljno razšel. Društvo »Orjuna« v Središču se je po smrti svojega predsednika lani v novembru prostovoljno razšlo.

— **Razpis učnih mest.** Odbor za vzdrževanje višjih razredov na državnih gimnazijih v Murski Soboti razpisuje za novo šolsko leto štiri učna mesta in sicer 2 učni mesti za slovensčino in srbohrvaščino, eno za francoščino in nemščino in eno za matematično in fiziko. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 1. septembra pri ravnateljstvu gimnazije.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 68 z dne 20. t. m. objavlja uredbno o področju in načinu poslovanja komisije za ugotovitev dohodka od zemljišč, kakor tudi o izvršitvi popisa zemljišč v pokrajinah, kjer še niso izdelani katastrski podatki.

— **Nalezljive bolezni v mariborski oblasti.** Od 1. do 7. t. m. je bilo v mariborski oblasti 15 slučajev tifuznih bolezni, 56 škrlatinke, 14 ošpic, 5 davice, 40 dušilnega kašlja, 11 sena in 3 krčevite odrevenelosti.

— **Živalske kužne bolezni v mariborski oblasti.** 16. t. m. je bilo v mariborski oblasti 28 slučajev svinjske kuge, 16 svinjske rdečice, 2 vratičnega prisađa in 1 smrkavosti.

— **Razpust društva. »Vinarsko društvo«** v Smarju pri Ješah je razpuščeno, ker nima več pogojev za pravi obstoj.

— **Prebivalstvo Splita.** Split ima zdaj 2563 hiš in 86.100 prebivalcev, od katerih je 17.711 mladih in 18.389 žensk. Zanitmitvo je, da spada pod splitsko občino samo 17 tisoč 594 prebivalcev, vsi drugi so pa iz drugih krajev Jugoslavije. Tujih državljanov je v Splitu 2206.

— **V počastitev spomina blagopokojne gospe Antonije Keršič** je daroval primarij g. dr. Pogačar za pokojniški sklad zdravniških vdov 150 Din.

— **Kostanjevca.** Vse kaže, da bo tujski promet predramil naše mestce iz njegovega mrtvila. Da se bo tujeem laško postreglo z udobnimi sobami, morajo zidati. Tako bo veletrgovec Bučar dvignil dve svoji dvorišni poslopji za eno nadstropje, na kar bo imel za 20 letoviščarjev svetle, solnične sobe. Zgledi vlečejo, zato bodo kmalu še drugi meščani zidali. V bližnji bodočnosti dobi mesto svojo lekarno. V ta namen se prezidava hiša g. Glihe. — **Zadnji patek** so se oglasili pri vinskem veletrgovcu g. Bučaru trije gospodje iz Ljubljane zaradi jezenske razstave, na kateri bo g. Bučar razstavil imenitno vinsko kapljico. Po razstavi bo njegov vinski pridelok še posebno pridobil na svojem slovesu. — **Poštarna uprava** naj dobi drugi primernejši prostor poštenu uradu in sicer v hiši g. Bučarja nasproti sedanji pošti. Sedajni uradni lokal je nizek, temen ter ima še dosti drugih nedostatkov, saj ni videl že več let ne zidanja ne mizarja. V povzelo kupčije in gospodarstva nam je zelo potrebna javna telefonska govornilnica. — **Doslej samo** trta klubuje silni suši, polje pa vene in mudi žalostno sliko.

— **Vače.** Zelo pogrešamo poštno vožnjo zvezo v Litiji, karšno smo imeli pred vojno. Tukaj je živahna lesna trgovina ter poleg te so razne obrti, ki so v stalnih stikih z ostalimi svetom. Prej smo v Ljubljani ali drugje naročeno blago prejeli na naši pošti, zadnja leta pa moramo ponj na litiški poštini utrd, kamor je skoraj tri ure hoda, kakaj poštni sel je s pisemsko pošto ter manjšimi paketi tako obremenjen, da težjih pošiljk ne more vzeti s seboj in jih nehoté pušča v Litiji. Poštne pristojbine so velike, pošta donaja državi vsako leto milijone in milijone čistega dobička, zato zahtevamo po vsej pravici, da se že skoraj obnovi predvojna poštna zveza med nami in Litijo. Cesta je še dosti dobra, avtomobil je rečna prikazen v naši vaši. Vače so znane zlasti po svojih stariških izkopaninah. Izkopali so že nešteto zanimivih predmetov, a se še zmeraj kaj izkoplje. Letina ne bo kaj prida, spomladi je bilo preveč moče, zdaj je pa preveč suho vreme.

— **Preklic družbe.** Za 31. julija 1928 razpisana družba ribolovnega revirja šte. 39 Skofljica se ne bo vršila.

— **Vreme.** Včeraj je bilo nebo že zjutraj nekam megleno in solnce ni moglo prikazati tako, kakor prejšnje dneve. Ze tretjič se je včeraj nebo proti večeru na severu pobačilo, začelo se je bliskati in grmeti, toda dež Ljubljane in najbližje okolice ni dosegel, pač pa je bilo mnogo dežja na Gorjskem, zlasti pod našimi planinami. V Ljubljani smo imeli samo močan veter, ki je dvignil po mestu ves prah tako, da so ljudje bežali v hiše in zapirali okna. Ponoči se je vihar polegel in zjutraj je bilo zopet jasno. Včeraj je bilo lepo sašno v Beogradu, Sarajevu in Skopju, povsod drugod pa deloma oblačno. V Slavoniji so imeli mnogo dežja. Vročina je zopet pritisnila. Včeraj so imeli v Splitu in Dubrovniku 37, v Skop-

lju 34, v Beogradu 33, v Zagrebu 32, v Ljubljani 30,4, v Mariboru 30 stopinj. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 76,4, temperatura je znašala 20 stopinj.

— **Čitri Metodova podružnica** v Gornjem gradu je poslala družbi 1850 Din kot dobiček od kresa in heglanja na dobitke. K tako lepemu uspehu je mnogo pripomogel dar g. notarja Košenine. — Iskrena hvala!

Iz Ljubljane

— **Iz Razpadajoče barake** niso mestu v otepsavo. Tik dolenskega kolodvora v Ljubljani stoji na pol razpala baraka, v kateri je bil nekaj vinotoč in trafika. Lopa naj se že vendar popravi ali pa poruši do tal, da ne bo še nadalje kvarila odhodne okolice.

— **Iz Naša se je aktovka** z malenkostno vsebino. Poizve se: Jenko, Križevniška ul. št. 7./III. od 10.—15. ure. 575/n

— **Iz Železniško legitimacijo** na ime Ernest Šmuc sem izgubil. Ker je fant brez staršev, se prosi, da lo odda pošten najditelj na upravo »Slov. Naroda«.

— **Iz Najnovejša bluze: Kristofič-Bučar.**

Iz Celja

— **c Prva žrtve Savinje.** V petek zvečer ob pol 7. uri je Savinja zahtevala v letošnji kopalni sezoni svojo prvo žrtve. Pod Starim gradom se je kopal 26 letni mesarski pomočnik Alojz Gorčan. V precej globoki vodi ga je prijel krč in si ni mogel pomagati. Izginil je pod vodo in utonil. Ko so ga pozneje sokopalci našli in potegnili iz vode, je bil že mrtev. Pokojni je bil uslužben pri mesarskem mojstru Reichnerju v Celju in je bil zelo marljiv. Bil je doma iz Prihove pri Juncih in edini sin staršev premožne hiše.

— **c Admiral Koch** je posetil v petek naše mesto. Ostal je v Celju tudi v soboto, včeraj je obiskal Logarsko dolino, danes pa je odpotoval v Ljubljano. V Celju si je ogledal mesto in okolico.

Šala ciklona

V Ameriki divjajo često strahoviti viharji, znani pod imenom cikloni. Vihar odnaša cele vase, podira hiše in pušča včasi cela poslopja na tleh, toda navadno tam, kamor ne spadajo. Ze opetovano se je pripetilo, da je ciklon odnesel hišico siromašnega farmarja daleč od prvotnega bivališča in da je farmar naenkrat obsejal na tuji zemlji.

Navadno cikloni ne prinašajo nazaj, kar so odnesli. Samo enkrat se je pripetilo, da je napravil ciklon izjemo. Pred tedni je puščilo ciklon v okolici Buckey Lake v državi Ohio. Za spomin je odnesel med drugim tudi eno nadstropje hiše Charles Vanca. Pred morjem se je pa ciklon morda spomnil, da je tovor pretežak in zato ga je pustil nekaj kilometrov od vasi. Po viharju je prišel mimo neki farmar, ki je privezal zapuščen nadstropje k debelemu drevesu, misleč, da pride ponj gospodar, ki mu je hišo razdejal. Kmalu je pa potegnili od morja silen veter, ki je pretrgal vrh, dvignil celo nadstropje in ga postavil nazaj na hišo. Farmar zdaj čaka, da bi mu vihar prinesel še žeblje in popravil razdejana hišo.

Milijarder proti milijarju

V Ameriki se dogaja nekaj neverjetnega. Če je res, kar poročajo ameriški listi, se tresejo skale in tla pod nogami enega največjih ameriških magnatov. Milijarder je podlegel milijarju. Znani petrolejski kralj Rockefeller ni prodrl s svojo voljo v Standard Oil. Pomisliti moramo, kaj to pomeni. Absolutni gospodar v Standard Oil je bil Rockefeller. On je ustanovil to ogromno podjetje in držal v rokah vso petrolejsko industrijo. Najprej je vodil podjetje Rockefeller starejši, pozneje pa njegov sin. A zdaj se je uprl Rockefellerjevi volji nadzorni svetnik Robert Stewart, član delniške družbe Standard Oil Indiana, ki je napravil iz te družbe največjo petrolejsko rafinerijo na svetu. Delničarji so po njegovih zaslugi kar čez noč obogateli. Stewart velja zdaj za odlično avtoriteto v ameriški industriji.

Mož je bil pa zapleten tudi v znani ameriški petrolejski škandal za časa Hardinga. Prišel je v preiskavo, toda preiskovalni odbor senata ga je osvobodil. Med preiskavo je Rockefeller mlajši zahteval, da mora Stewart odgovorjati tudi njemu. Mož je vsako krivdo tajil, pač pa je izjavil, da je pripravljen na Rockefellerjevo željo odstopiti. Letos v aprilu ga je Rockefeller opozoril na obljubo in zahteval, naj odstopi. Stewart pa ni odgovoril in Rockefeller je objavil njegovo pismo, v katerem je Stewart obljubil, da se ukloni njegovji volji. Klub temu je pa Stewart ostal v nadzornem svetu Standard Oil Indiana. Rockefellerju se ni posrečilo izpodrinuti ga, dasi ima za 100 milijonov delnic Standard Oil Indiana. Vsa ameriška javnost napeto pričakuje, kako se bo končala ta spor in kdo bo zmagal. Ni izključeno, da zmaga milijonar v borbi z milijarderjem.



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Novo podrobnosti o tragediji belega carja

V emigrantskem glasilu »Segodnja« je izšel članek, v katerem je podrobno opisana tragična smrt zadnjega ruskega carja in njegove rodbine.

Te dni je minulo 10 let, odkar je bila umorjena v Jekaterinburgu rodbina zadnjega ruskega carja Nikolaja II. Desetletnica tragične smrti je vzbudila po vsem svetu zanimanje za tragedijo ruske carske rodbine. V ruskem emigrantskem glasilu »Segodnja« je pričel udeleženec preiskave umora daljši članek, v katerem je mnogo novih, doslej neznanih podrobnosti o tragediji belega carja in njegove rodbine.

Udeleženec preiskave, ki se skriva pod začimimi črkami P. B., pripoveduje, da so carjevo rodbino prepeljali iz Tomolska v Jekaterinburg in jo poverili posebnim straži rdečearmecev na čelu z Avdejevom in Moskinom. Pred umorom so pa to stražo naenkrat zamenjali z drugo. To se je zgodilo začetkom julija 1918. V hišo, kjer je prebivala carska rodbina, so poklicali 10 najboljših krvnikov iz črezvičajke, samih krvoločnih Madžarov. Z njimi je prišel v hišo trgovec Ipatjeva zloglasni komisar Jurovski, kateremu je sovjetska vlada naročila umoriti carsko rodbino po točno določenem načrtu. Jurovski je postal poveljnik »vladarske hiše Romanovih.« Tako so ga nazivale vse priče, ki jih je zaslišal preiskovalni sodnik Njegov pomočnik je bil neki Nikulin. V hišo trgovca Ipatjeva se je fiktivno preselil cel oddelk črezvičajke. Moskva je bila lahko mirna, vendar ji pa ni bilo všeč, da se je jekaterinbuškimi delavcem carska rodbina smilila. Sednijič so morali na zahtevo predsednika jekaterinburškega sovjeta Beloborodova Avdejeva odstraniti Moskina aretirati, nadzorstvo nad carsko rodbino pa poveriti komisariju Jurovskemu.

16. julija 1918. zjutraj je Jurovski odredil, da so odvedli iz hiše trg. Ipatjeva nečaka carskega sluga in ga vtaknili v stražnico oddelka za zunanjo stražo carjevega bivališča. Ob 7. zvečer je Jurovski zapovedal poveljniku straže Pavlu Medvedjevu, naj odvzame vsem vojakom, ki so stražili hišo od zmagaj, revolverje. Odvzeli so jim 12 revolverjev. Medvedjev jih je prinesel Jurovskemu in jih položil v pisarni na mizo. Istega večera je Jurovski dejal med drugim: Nocoj umorimo carsko rodbino! Na njegovo povelje je bila ob 10. zvečer straža opozorjena, naj se ne razburja, če bo slišala v hiši strele.

Točno o polnoči so zbudili carsko rodbino. Nesrečni jetniki so vsiali, se oblekli in umili ter odšli pod stražo na dvorišče, od tod pa skozi druga vrata

v stransko poslopje. Odvedli so jih v skladišče pod poslopjem. Jurovski je dejal carju Nikolaju, da mora njega in njegovo rodbino odpeljati iz mesta, ker se bližajo Čehi. Dejalo mu je, da morajo v skladišču počakati, da pridejo po nje avtomobili. Nič hudega slušate carska rodbina je stopila v skladišče in prosila, naj ji prinese stole. Prinesli so tri stole. Na enega je sedla carica, na drugega car, na tretjega pa prestolonaslednik. Tri velike knezinje so stale za stolom, na katerem je sedela carica, četrta velika knežinja Anastazija je pa stala ob desni strani carja. Carjev telesni zdravnik dr. Botkin se je naslanjal na stol, na katerem je sedel prestolonaslednik. V levem kotu sta stala lakaj Trup in kuhar Haritonov, v desnem kotu pa komornica Demidova, ki je prinesla dve blazinici. Eno je položila carici na stol, drugo pa je držala v roki. V drugi blazinici je bila zašita šatulja z dragulji carske rodbine. Kmalu so stopili v skladišče krvniki Jurovski, Medvedjev, Nikulin, dva člana izvršnega odbora in sedem Madžarov.

Jurovski se je obrnil k carju, rekoč: Vaši sorodniki in prijatelji so vas hoteli rešiti. Ni se jim posrečilo in zdaj vas moramo ustreliti. Car je vstal, vzel v naročje prestolonaslednika in vzkliznil: Kaj, kaj? Ta čas so pa že zadonelji streli. Prva krogla je zadela carja, Carica je dvignila roke, da se prekriža, toda še predno je to storila, se je zgrudila mrtva na tla. Po vrsti so padle velike knežinje Olga, Tatjana in Marija, ki so stale za carico. Prestolonaslednik se je zvil v naročju umorjenega carja, dokler mu komisar Jurovski ni pogal dveh krogel v glavo. Sedli so zdravnik dr. Botkin, lakaj Trup in kuhar Haritonov. Zadnja je prišla na vrsto komornica Demidova, ki je hotela pobegniti pa so jo Madžari dohiteli in natakli na bajonete.

Ko so moriči po krvavem delu obračali in premetavali trupla, so opazili, da je velika knežinja Anastazija Nikolajevna živa in da sploh ni ranjena. Sirota se je onesvestila vidoč, kako se je njen oče zgrudil mrtev na tla. Ko so jo pa moriči premetavali, se je zavedala. Videč, da leži na tleh v mlaki krvi med mrtvimi člani svoje rodbine, je začela obupno kričati. Sednijič so tudi njo umorili. Trupla so zavili v rjuhe, položili na tovrni avtomobil in jih odpeljali v gozd za mesto, kjer so jih polili z bencinom in zažgali. Ostanke kosti so uničili z raznimi kislinami.

stovoljno prijavi k letalstvu. Najprej je bil opozovalec, pozneje pa pilot. Tragična smrt treh najdružnih letalcev je vzbudila na Češkem splošno sočutje. Mlado češko letalstvo se zelo uspešno razvija in baš v tem tiči vzrok, da je moralo položiti na oltar svojega napredka že toliko žrtev.

Gledališke igre na Javi

Nemški publicist dr. Blankenstein je bil povabljen na istočasno poroko dveh sester in treh hčer džokjanskega kneza na Javi ter je imel priliko med drugimi zanimivimi prireditvami prisostvovati tudi gledališkimi igram, ali kakor pravijo Javanci vajan - vonganom. Ki so jih pri tem uprizorili. Svoje vtise o teh zanimivih igrah popisuje na sledeči način:

Predstava je trajala tri dni od 6. zj. do 10. zv. Sodelovalo je 300 oseb in so predvajali klasične prizore iz Mahabharate, iz ljubezenskih doživljanj veličastnega junaka Arjdune. Skoro vsi nastopajoči so pripadali najbližji okolici javanskega sultana. Glavne osebe so predstavljali njegovi bratje, najvišji princ. Štirinajst mesecev so se pridno učili in vežbali, vedno pod osebnim kneževim nadzorstvom. Za evropsko pojmovanje je tako dolga predstava nekaj nečuvneja. A od gosta tudi nič ne pričakuje, da bi prisostvovali igranju nepretrgano od začetka do konca. Od časa do časa gledalci vstanejo, se malo porazgovarjajo, ali pa celo zapustijo palačo. Pri tem vednoma ne izgubijo dosti, ker so posamezne slike le v rahli medsebojni zvezi, ker se razvija dejanje zelo počasi in pojasnjuje izčrpna tekstna knjiga vse skupaj prav natančno. Toda vedno znova se boš vračal z zanimanjem k igri. Na tem igranju ljubiteljev na kneževem dvoru ni duha ne sluha o kakšnem diletantizmu. Najboljši vavjanski plesalci indijskega sveta, najplemenitejši cvet poduhovljene igre, čudovita krasota tradicionalne kostumacije in skupinskega igranja so dediščina džokjanskega dvora. To je hindujska kultura v najbolj profinjeni obliki. Nепrestano te loči gamelanški orkester 60 mož s svojimi sladkimi in skoraj omamljivimi ritmi od realnosti. Vzvišeno se menja z burkjavostjo in grotesknostjo. Čudoviti so bojni plesi in posebno mikavni ljubezenski prizori. Vajan - vong je posvečena tradicija džokjanskega dvora in je bolj verska svečanost nego igra. Sinove knežev vzgajajo zahnjo že od najmlajših let. Stane ogromne vsote. Vajan - vong je nadaljevanje hindujske tradicije v tej deželi, ki je samo po imenu mohamedanska.

NAJCENEJŠA ZABAVA

so lepe povesti.

Naročite: TOLSTOJ: Rodbinska sreča. Roman. — Broš Din 26.— vez. Din 34.— KERSNIK J.: Testament. Povest. — Broš. Din 18.— vez. Din 26.— KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani in Mariboru.

Druga obdukcija Löwensteinevega trupla

Svak tragično umrlega bankirja Löwensteina je izjavil, da bodo na izrecno željo bankirjeve rodbine drugič obducirali njegovo truplo. Izjavil je tudi, da ni izključeno, da gre za zločin. Bankirjevi sorodniki nimajo nikogar na sumu, nočejo pa, da bi po pogrebu kdo trdil, da so Löwensteina pred poletom zastrupili, da je umrl v letalu ali da so ga vrgli iz letala.

Löwensteinovo truplo je bilo obducirano takoj, ko so ga ribiči potegnili iz morja. Drugič je obduciral bankirjevo truplo v soboto v Calaisu pariški sodni zdravnik Paul, ki pa ni našel v njem nič sumljivega. Drobogov je kemično analizirano, da se ugotovi, če morda ni v njem strupa. Löwensteinovo truplo so prepeljali včeraj v Bruselj.

Dve letalski nesreči na Češkem

V petek ponoči se je pripetila pri Novih Kestrannah na Češkem velika letalska nesreča. Opolnoči je strmoglavil na polje vojaški letalec podporočnik Krivik z opazovalcem poročnikom Zetkom. Oba sta obležala pod razbitim aeroplanom mrtva. Vojaško letalo je krožilo ponoči nad poljem in izgubilo smer. Letalec je hotel pristati na travniku in je metal rakete, da bi našel primeren prostor. Toda v temni noči je izgubil orientacijo in ker je motor v zadnjem ogledalu odpovedal, je bila katastrofa neizogibna. Letalo je padlo iz višine 100 metrov in se je popolnoma razbilo. Trupli nesrečnih letalcev so pustili do prihoda preiskovalne komisije pod razbitim aeroplanom.

V soboto je pa zahtevalo češko letalstvo še eno žrtve in sicer poročnika Valenta. Valenta je delal z vojaškim letalom v zraku razne akrobacije, pri tem je pa izgubil ravnotežje in strmoglavil na polje blizu Heba. Letalo se je popolnoma razbilo in pilot je obležal pod razvalinami mrtev. Poročnik Valenta je bil eden najboljših čeških letalcev. Absolviral je vojaško akademijo in se pro-

Edgar Wallace: **TRIJE PRAVIČNIKI**

ROMAN.

»Spustiti jih v hišo. Mi se lahko skrivajo v kuhinji. Sodim, da bi to bilo najpametnejše.«

Manfred je potrdil.
»Ali jih hočete pustiti, da odpro tresor?«

»Vsekako. Baš tega si želim, in ker se Mr. Lee obotavlja, menim, da se bo tako najbolje uredilo. Že ves čas sem o tem razmišljal. Ali ste videli tresor, Manfred? Jaz sem ga! Nihče ga ne more odpreti, če ni strokovnjak. Meni pa nedostaje orodja. Nisem bil pripravljen na kaj takega, vrhu vsega pa imam še pomisleke. Naši prijatelji imajo orodje in — nikakih pomislekov.«

»In kača? Ali je glede nje kaj nevarnosti?«
Leon je dlesknil s prsti.
»Kača je za nočjo opravila svoje delo in ne bo več strašila. A kar se tiče Gurthra...«

»On ima z vami še prav poseben razgovor.«
Leon je puhnil dim v strop in ni izpregovoril prej, dokler se dimni kolobar ni razblinil.

»Gurthra je mrtev,« je rekel; zvenelo je kakor nekaj, kar se razume samo po sebi. »Že deset minut leži brez življenja na travi.«

17.

PISAVA ZA SLEPCE.

Leon je na kratko popisal prizor, ki ga je bil opazoval z balkona.
»Brez dvoma je bil Gurthra. Nemo goče, da bi ga ne prepoznal. Za sekundo mi je za stebri balustrade izginil izpred oči in ko sem zopet pogledal za njim, je ležal na tleh.«

Leon je vrgel ogorek v kamin.
»Sodim, da je sedaj napočil čas.«
Počakal je, da je Manfred odšel, nato je stopil k vratom, odrinil zapah in odprl vrata na stežaj.

Sklonil se je in je videl, da so zunaj opazili odpiranje vrat. Zakaj eden iz tolpe se je jel plaziti v smeri na hišo. Leon je vzel iz žepa svojo električno svetilko in je trikrat posvetil v temo. Na njegovo presenečenje sta le dva moža odšla proti hiši. Najbrže so domnevali, da bo Cuccini naletel na odpor, preden bo mogoče izvršiti vlom.

Hiša je bila sezidana v petnajstem stoletju; veža je bila široka in je bila skoro bolj podobna skednju. Kdo ve kateri stavbenik Georgijanske dobe je v muhavosti tedanjega časa napravil majhno galerijo za godbo nad vhodom v jedilnico, neposredno nasproti delovne sobe. Leon je bil hišo že raziskal in je odkril ozke stopnice, ki so vedle do te arhitektonske neokusnosti. Jedva je bil dal znamenje, ko je bil že izginil skozi velika vrata v jedilnico; ko sta vstopila vlomilca, je bil že skrit za debelimi zastori v ozadiju male galerije. Videl ju je, kako sta šla naravnost proti delovni sobi in odprla vrata. Istočasno se je v predsobi pojavil tretji možak, ki pa ni kazal namena, da bi stopil v sobo.

Tedajci je eden onih dveh, ki sta bila v delovnem kabinetu, stopil ven in je poklical Cuccinija. Ker ni dobil odgovora, se je godrnjaje vrnil na posel. Ka-

ke vrste je bil njegov posel, je Leon mogoče pogoditi po čudno ostrmem duhu po talečem se jeklu, ki ga je zaznal njegov občutljivi nos.

Če se je sklonil, je lahko videl noge obeh vlomilcev, ki sta delala pri blagajni. Prižgala sta bila vse luči in očitno nista pričakovala, da bi ju kdo utegnil motiti. Možaku pri vratih se je bil medtem pridružil eden njegovih pajdašev.

»Kje je Leon?«
V tišini, ki je vladala v hiši, se je razločno čula sleherna še tako tiho izgovorjena beseda.

»Ne vem, vsekako bo nekje v hiši. Moral je najprej obračunati z Dagom (zasmehljivo ime za ljudstva ob Sredozemskem morju).«

Leon se je zarežal. Ta oznaka njega samega ga je vedno požgečkala.

V tem je prišel iz biblioteke eden obeh vlomilcev.
»Ali sta videla Cuccinija?«
»Ne,« je odvrnil možak pri vratih.

»Pojdi in poišči ga! Mora biti tod nekje!«
Cuccinijeva odsotnost ga je vidno vznemirjala. Zakaj čeprav je šel v sobo, je bil naslednjo minuto že zopet zunaj in je vprašal, ali se je mož, ki je šel Cuccinija iskat, že vrnil. In nato se je začel iz veže glas odposlanca:

»Kuhinja je zaklenjena! Vlomilec se je prestrašil. Zaklenjena? Kaj to pomeni?«
Odšel je do vzhodna stopnic in je zakričal na ves glas:

»Cuccini!«
Jek je bil edini odgovor.

»To je vsekako zelo čudno.« Pogledal je v biblioteko. »Požuri se, Michel! V tej hiši nekaj ni v redu.« In nato je viknil dol: »Povej vsem, naj bodo pripravljeni!«

Možak je izginil v temo in se je čez nekaj minut vrnil z vznemirljivo novice.

»Odšli so, boss! Nobenega nisem mogel najti!«

Boss je poslal nanj surovo kletvico in se je sam odpravil na iskanje. Toda hitro se je vrnil, stekel v delovno sobo in Leon je začul njegov glas.

»Gledati moramo, da jo čim prej porišemo.«
»A Cuccini?«
»Naj se pobriga sam. Ali si pripravljen, Michel?«

Globoki glas je nekaj odgovoril. Nato je zahreščalo, kakor da bi se železo lomilo. To je bil pravi trenutek. Leon je odrinil zaveso in se je spustil na tla.

Mož, ki je stal na vratih, se je po bliskovito okrenil v smer, od koder je začul šum.

»Roke gor!« je ukazal rezko.
»Nikarite streljati!« Leonov glas je bil čudovito pokojen. »Hiša je obkoljena po policiji.«

Vlomilec je zaklel in je bil že zunaj; v tistem trenutku se je od zunaj začul prvi strel, ki mu je sledilo pokanje. Leon je stekel k vratom, jih zaloputnil in prižgal luč. V tem sta prišla možaka iz knjižnice. Eden je imel pod pazduho debel sveženj štiriiglatih rujavih pol.

Ko je zagledal naperjeni revolver, je spustil plen na tla in dvignil roke. Toda njegov tovariš je bil pogumnejši in se je s krikom vrgel na moža, ki mu je stal na poti.

Z združenimi močmi bodo iskali Amundsena

Rusi, Švedi, Norvežani in Francozi organizirajo veliko rešilno ekspedicijo, ki bo iskala Amundsena in Alessandrinijevo skupino. — Odmevi Nobilove polomije.

Francoski parnik »Pourquoi pas« prične te dni iskati letalo »Latham« ob obali Grenlandije. Med Grenlandijo in Svalbardom bodo križarile francoska križarka »Strassburg«, norveška križarka »Tordenskjöld«, francoski parnik »Quentin Roosevelt« in norveški parnik »Michael Sars«. Francozi in Norvežani mislijo, da je vihar zanesel Amundsenovo letalo v te kraje. Na ladji »Hobby« sta letalca Riiser Larsen in Lützwow, Holm, ki bosta iskala Amundsena v Hinlopi ožini. Parnik »Vesle Kari«, ki so ga najeli norveški listi, bo preiskal vzhodno obalo Svalbarda. Kapitan parnika »Citta di Milano« je naročil v Nemčiji dva aeroplana, s katerima bodo letalci iskali Alessandrinijevo skupino. Obe letali mora nemška tovarna dobaviti v 12 dneh. Konstruirani bosta tako, da bodo lahko letalci pristajali na kopnem in na morju.

Vodja švedske pomožne ekspedicije kapitan Thornberg je sporočil švedski vladi, da je prejel od poveljnika sovjetskega ledolomilca »Krasina« brzojavko, v kateri ga prosi, naj bi švedski letalcji pomagali iskati Amundsena in Alessandrinijevo skupino. »Krasin« bi vzel na krov dva švedska hidroplana in dve manjši letali. Švedska vlada bo najbrž ugodila tej prošnji. Ledolomilec »Maligin« je zapustil polarne kraje in pluje v Arhangel'ski preiskal je otok Nade, otok Karla I. vso okolico in vse polarne kraje do Južnega rtiča, toda o Amundsenu ni bilo nikjer duha ne sluha.

Amundsen mrtev?

V petek zjutraj se je vrnilo švedsko letalo »Upland« s Spitzbergov v Stockholm. Pilot Nielsen, ki je bil ves izmučen in izčrpan, je izjavil, da med švedskimi in italijanskimi člani rešilnih ekspedicij ni bilo nobenega nesorazuma. Amundsen in Alessandrinijevo skupino bodo rešilne ekspedicije z združenimi močmi še nadalje iskale. On sam je pa trdno prepričan, da je vsako iskanje zaman. Po njegovem mnenju Amundsenovo letalo ni doseglo Medvedjih otokov, marveč je moralo pristati na odprtem morju in je utonilo, ker je bilo vreme takrat zelo neugodno.

Izjava italijanskega poslanika

Italijanski poslanik na Norveškem grof Senni je izjavil v pogovoru z urednikom »Dagbladet«a, da se vrne Nobile z rešenimi spremljevalci iz Narwica preko Stockholma in Srednje Evrope v Italijo. Na vprašanje, da-li bo uvedena preiskava, je poslanik izjavil, da ne ve, da je pa zelo verjetno, da bo italijanska vlada zahtevala od Nobila podrobno poročilo o njegovi ekspediciji. Norveški novinar je vprašal poslanika, je-li ima Italija za take primere pristojno sodišče. Poslanik je odgovoril, da Italija nima posebnega sodišča, da pa ima za vse nezdode in tudi za letalske nesreče zakonite določbe. Novinar je opozoril poslanika, da so v inozemstvu kritizirali Mussolinijevo stališče napram Nobilu. Poslanik je odgovoril, da gre za nesorazum, kajti ekspedicija na se-

verni tečaj je bila privatnega značaja. Inicijativo je dalo mesto Milan, denar so pa zbrali s prostovoljnimi prispevki. Mussolini ni nikoli odredil, naj vrže Nobile 24. maja na severni tečaj italijanske zastave. Tudi gled ekspedicije same ni izdal nobene odredbe. Trditve, da je bila pri Nobilovi ekspediciji angažirana italijanska vlada, so neutemeljene.

Politične posledice Nobilove polomije

V Italiji vlada še vedno splošno ogorenje nad napadi inozemskega tiska na Nobila in italijansko vlado. Fašizem skuša sicer te napade zavreči, vendar so pa Italijani zelo potrti, kajti spoznali so, da bo imela Nobilova pustolovščina za Italijo dalekosežne posledice. V skandinavskih državah, pa tudi v Franciji in v Rusiji je izgubila Italija s to pustolovščino ves ugled. Zaman je bilo Mussolinijevo prizadevanje, da bi z zahvalnimi brzojavkami ruski in norveški pomožni ekspediciji zabilasla ta vtis. Italijanski diplomatski krogi že računajo s tem, da bo Nobilova pustolovščina zelo slabo vplivala na politične stike Italije s skandinavskimi državami in Rusijo. Danes poda Mussolini v ministrskem svetu obširno poročilo o Nobilovi ekspediciji, njeni katastrofi in njenih posledicah.

Norveška odstopila od preiskave

Na Švedskem in Norveškem so sprožili vprašanje, da bi Norveška, ki ima protektorat nad Svalbardom po svojih zakonih o nesrečah na morju in zraku, uvedla tudi preiskavo o katastrofi zrakovplove »Italije«. To vprašanje je prišlo na sejo norveškega ministrskega sveta. Poedini ministri so opozarjali vlado na težavne probleme glede na mednarodno pravo in zato je vlada sklenila opustiti vsak ukrep glede preiskave. Vlada je mnenja da bi mogla zahtevati, odnosno uvesti preiskavo samo na izrecno željo Italije.

Tudi Behounek ne sme govoriti

Dr. Behounek je govoril v Kingsbayu z urednikom norveškega lista »Tidens Tegn«. Izjavil je, da je bilo bivanje na ledeni gori grozno, zlasti prve dni, ko Nobilova skupina ni imela radiozveze. Nihče ni upal, da bodo rešeni. Ledena gora je bila v slabem stanju in površina ni nudila nesrečnejšem ugodnega taborišča. Ves čas je pritisikal hud mróz. Ko se je približal ledeni gori ledolomilec »Krasin«, je zavladalo med nesrečnejši nepopisno veselje. Norveški novinar poroča svojemu listu, da po drobnejših poročilih od dr. Behounka ni mogel dobiti, ker je kapitan parnika »Citta di Milano« prepovedal vse pogovore z novinarji.

Ruska rešilna ekspedicija

Rusko rešilno ekspedicijo, brez katere bi bili našli skoraj vsi udeleženci Nobilove pustolovščine v večnem ledu strašno smrt, vodi organizacija »Osso aviahim«, ki šteje zdaj 3 milijone čla-

nov in ima naložo podpirati na eni strani zračno kemično in znanstveno obrambo sovjetske republike, na drugi strani pa organizirati zrakovplovstvo in razne znanstvene ekspedicije, med njimi tudi polarne. Ta organizacija ima na razpolago tako zvane ledolomilce, to so parniki, zgrajeni tako, da lahko plujejo po ledenem morju. Teh parnikov Rusi seveda nimajo mnogo. Za rešilno ekspedicijo je določila sovjetska vlada dva najboljša ledolomilca in sicer manjšega »Maligina« in večjega »Krasina«. Sovjetska javnost je poročila to priliko, da opozori svet na dogodek iz leta 1920, ko je ledolomilec »Maligin« obšla v severnem ledenem morju. Sovjetska vlada je naprosila Anglijo, naj ledolomilca reši, kajti angleško brodogradje je imelo v bližini pravno ladjo, toda Anglija je zahtevala za pomoč 20.000 šterlingov. Rusija je res položila to kavčijo in šele tedaj so Angliji »Maligina« rešili.

Sovjetska pomožna ekspedicija je bila organizirana takoj, čim so se razširile vesti o katastrofi Nobilove ekspedicije. Oba ledolomilca so tehnično izpopolnili in opremlili tako, da je bila vsaka nesreča izključena. Odločilno vlogo so igrali pri tem izkušnje Rusov v polarnih krajih in izobno organizirana meteorološka služba, ki jo opravljajo člani leningradске Akademije znanosti. Vodstvo pomožne ekspedicije je na »Krasinu« je poverila sovjetska vlada pogumnemu, energičnemu in izkušenemu profesorju Samojloviču, ki je vodil že več ruskih polarnih ekspedicij. Ekspedicijo na »Maliginu« vodi prof. Vize. Oba ledolomilca sta vzela s seboj tudi letala in sicer »Krasin« lažje letalo z letalcem Cuhnovskim, »Maligin« pa težje letalo z znamenitim polarnim letalcem Babuškinom. Posadko tvorijo izkušeni mornarji, prvostvni mehaniki, ribiči, meteorologi, znanstveniki in novinarji. Oba ledolomilca in oba hidroplana sta opremljena s prvostvornimi radioaparati tako, da sta iskali nesrečne udeležence Nobilove ekspedicije dve temeljito organizirani in opremljeni ekspediciji, ki imata na razpolago vse najmodernejše tehnične pripomočke. Izborni opremi in legendarni ruski hrabrosti se imajo Nobilovi spremljevalci zahvaliti za rešitev.

Letalec Babuškin je zapustil »Maligina« takoj, čim je ledolomilec dosegel primerno zemljepisno širino. Vreme je bilo zelo neugodno, kljub temu je pa startal in blodil v gosti megli pet dni. Ze so se bali za njegovo usodo, pa se je srečno vrnil in pripovedoval, da je moral v gosti megli štirikrat pristati. Ze to priča o velikem pogumu in spretnosti letalca Babuškina, kajti pomožna letala drugih držav so se ponesrečila večinoma na ta način, da na ledu niso mogla pristati ali startati. Babuškin je vse te težkoče štirikrat premagal in se srečno vrnil na »rog« Maligina. Pripravljen je ponovno startati in iskati Amundsena, toda zdi se, da to ne bo potrebno, ker je predsedstvo »Osso aviahima« odredilo, naj »Maligin« svojo rešilno akcijo ustavi in naj nadaljuje iskanje Amundsena in Alessandrinijeve skupine samo »Krasin«.

Ali že imate Album slovenskih književnikov? — Naročite ga pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Zahvala.

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo nena-domestljivega, nad vse ljubljeneega soproga, očeta

Karola Počivavnika

izrekamo za mnogoštevilno spremstvo na blagopokojnikovi zadnji poti našo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Dvignite pisma

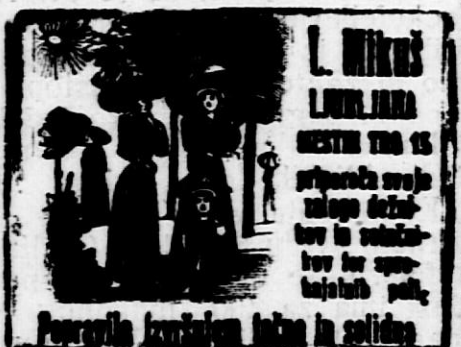
v upravi »Slov. Naroda«: Adop-tion, Blagajna, Cviček 1188, Poste-ljica 1294, Prazne sobe 1347, Spal-nica 1337, Z vratom.

Družabnika

korektnega, s kapitalom, iščem za svojo specialniško trgovino. Po-nudbe na upravo »Slov. Naroda« pod značko »Kapital 1363«.

Klavirji!

Tovarna in zaloga klavirjev — pr-vovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. — Uglješevanje in popravila za kon-servatorji, Glasbeno Matico in dru-ga inštitucije izgotavlja moja tvrdka. Točna postrežba in zmer-ne cene — tudi na obroke. Izde-lovalec klavirjev R. Warbinek, — Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5. 1361



Pazite na obleke

ker si veliko, veliko lahko pri-tranite. Če jo daste čistit in barvat v kemično pralnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna po-strežba.

Anton Boc,

LJUBLJANA, Selenburgova ul. št. 6. l. — tovarna Vič-Glince

Sobo iščem

z dvema posteljama v Skofji Loki po zmnožitvi s celo oskrbo. Ponud-be z navedbo cene na upravo Slov. Naroda pod »Skofja Loka« 1349

Malinov sok

izvrsten, pristen, dobite pri Lovro Sobenik, Ljubljana, Knezova ulica. 1297

Skromno sobico

z zajtrkom iščem. Ponudbe na upravo lista pod »Soliden«.

Trgovska pomočnica

zučena v trgovini z mešanim blagom želj premeniti službo. Po-nudbe na upr. lista pod »Pridna« 1242

Gospodična

zmožna slovenskega in nemškega jezika išče službo vzgojiteljice k osemu otroku. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Julij 1262« na upravo »Slov. Naroda«.

Lovske puške

flobert puške, browninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribiškib potrebnih ter umetnih ogenj.

F. K. Kaiser,

puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

Inserirajte v Slov. Narodu!

Mali oglasi v »Slovenskem Narodu« so popolnoma najbolj čitani, najučinkovitejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodajo, uskupn, nepremičnine, lokale, stanovanja, priporočila, kapital itd. itd. V SVOJO LASTNO KORIST NAJ SE JIH VSKARDO POSLUŽUJE. KER MORAJO IMETI NAJBOLJŠI USPEHI!

Uprava, Ljubljana, Knaflova ulica št. 5

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrtnne kredite, eskomтира menice, inka. Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem Kot pooblaščen prodajalec srečk Drzavne razredne loterije vodi poseben oddelek za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji